ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/26/888-1767

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	22.06.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	28.04.2026
Teabevaldaja	Politsei- ja Piirivalveamet aadress: Pärnu mnt 139 Tallinn e-posti aadress: ppa@politsei.ee
Teabevaldaja vastutava isik	peadirektor
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxxxxxxxxx@gmail.com
Vaide esitaja esindaja	Eraisik II e-posti aadress: xxxxxx.xxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lõike 3 alusel

1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 21.04.2026 teabenõue osas, milles vaide esitaja soovis ajakohasest infosüsteemist logide väljavõtteid - kas väljastades soovitud logid (juhul kui need on olemas) või kui soovitud logisid ei ole või ei ole vaide esitajal neile juurdepääsuõigust, siis keelduda teabenõude täitmisest viidates keeldumise alusele ja põhjendades keeldumist;
3) jätta vaie rahuldamata;
a) 11.04.2026 teabenõudes soovitud ettekandele kehtestatud ebaseaduslike piirangute osas, kuna kinni on kaetud kolmanda isiku andmed (nimi), mis on piiranguga AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel ning piirivalveametniku nimi ja ametikoht, millele kohaldub piirang politsei ja piirivalveseaduse § 4 lg 5 alusel. Seega ei ole teabe osalise kinnikatmise osas vaide esitaja õigusi rikutud;

b) 24.04.2026 videosalvestiste mittenõuetekohase tutvustamise osas, kuna 29.03.2026 videosalvestist tutvustati vaide esitajale nii nagu see on salvestatud ja (töödeldud) kujul, kus kolmandad isikud ei ole vaateväljas. Kuna 28.03.2026 videosalvestust ei ole teabenõudes küsitud, siis selles osas ei ole ka vaide esitaja õigusi rikutud ning inspektsioon selles osas seisukohta ei võta.
3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 6. juuli 2026. Samaks ajaks edastata Andmekaitse Inspektsioonile koopia vaide esitajale edastatud täiendavast vastusest.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punkt 3) rahuldamata jäänud osas. Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Riigiasutus saab käesoleva haldusakti vaidlustada Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 11.04.2026 edastas vaide esitaja Politsei- ja Piirivalveametile (PPA) vaide ja teabenõude seoses menetlusvigade, erapooletuse puudumise ja põhjendamata vastusetega.
2. Eeltoodud pöördumises palus vaide esitaja väljastada teabenõude korras kontrolli läbiviimise kokkuvõtte, ametniku seletuskirja ning võimaldada vaide esitajal tutvuda 29.03.2026 videosalvestusega ajavahemikus kell 8:10-8:30 või väljastada koopia (vajadusel kolmandate isikute näod hägustades). Samuti palus vaide esitaja esitada videosalvestiste ülevaatuse protokoll või muu asjakohane dokumentatsioon.
3. 17.04.2026 vastuses teabenõudele väljastas PPA vaide esitaja poolt soovitud seletuskirja ulatuses, mis ei sisaldanud piiranguga teavet. Videosalvestiste osa märkis PPA, et nendega on võimalik tutvuda Narva piiripunktis eelneval kirjalikul kokkuleppel.
4. 21.04.2026 esitas vaide esitaja täiendava teabenõude, milles palus väljastada järgmised dokumendid:
   a) *Haldustoimiku detailne sisukord (dokumentide loetelu), mis näitab ära kõik asjas kogutud materjalid ja tõendid.*
   b) *28.03.2026 ja 29.03.2026 sündmuste pealtnägijate (tunnistajate) küsitlusprotokollid või kirjalikud selgitused. Nende puudumisel palun väljastada ametlik kirjalik kinnitus, et PPA ei ole tunnistajaid asjaolude selgitamiseks küsitlenud.*
   c) *Kõikide asjaosaliste ametnike esitatud esmased ja täiendavad ettekanded, seletuskirjad ja raportid.*
   d) *Asjassepuutuvad infosüsteemi logiväljavõtted (sh dokumendi kontrollimise ja andmebaasi päringute täpsed ajatemplid 29.03.2026 sündmuste kohta), mis kinnitavad dokumendi ametniku valduses olemise tegelikku kestust. IKÜM artikli 15 alusel on mul õigus saada täielik ülevaade minu isikuandmete töötlemisest, sealhulgas andmete allikatest, töötlemise eesmärkidest ning kõigist vastuvõtjatest.*
   e) *Sisekontrolli või menetleja koostatud kokkuvõtted, memo'd ja asutusesisene*

kirjavahetus, mis oli isikule saadetud vastuskirjade koostamise otseseks aluseks.

5. 24.04.2026 vastas PPA vaide esitaja 21.04.2026 teabenõudele keeldudes teabe väljastamisest põhjendusega, et *materjalid, millele on taotlejal olnud õigus ligi pääseda vastavalt avaliku teabe seadusele on Teile väljastatud PPA kirjaga 17.04.2026 nr 1.3-1/207-9. Lisaks on PPA Teile Narva piiripunktis 24.04.2026 tutvustanud Teie kaebust puudutavat videomaterjali (PPA pakkumine tutvumiseks 22.04.2026 nr 1.3-1/207-12; Teie kinnitus 22.04.2026, mis on PPAs registreeritud 23.04.2026 nr 1.3-1/207-14).*
6. Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud ning esitas 28.04.2026 Andmekaitse Inspektsioonile vaide.
7. Kuna vaides esinesid puudused andis Andmekaitse Inspektsioon vaide esitajale tähtaja vaides esinevate puuduste kõrvaldamiseks.
8. 11.05.2026 kõrvaldas vaide esitaja vaides esinevad puudused ning inspektsioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt esitasid vaide esitaja ja tema esindaja 28.03.2026 ja 29.03.2026 PPA-le kaebuse Narva piiripunktis toimunud intsidentidega. PPA edastas oma 17.04.2026 vastuskirjaga intsidendiga seotud ametniku 01.04.2026 ettekande. Nimetatud dokument väljastati avaldajatele osaliselt kinni kaetuna kehtestatud juurdepääsupiirangu alusel.

Vaide kohaselt viitab PPA andmete varjamisel asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabe piirangutele, kuid avaldajad on antud haldusmenetluse otsesed osalised ja andmesubjektid. Vaide esitaja leiab, et kinni kaetud tekstiosa varjab ametniku selgitusi intsidendi asjaolude kohta, mis teeb võimatuks ametniku väidete kontrollimise ja avaldajate õiguste efektiivse kaitse. Vastavalt isikuandmete kaitse seadusele ja avaliku teabe seadusele on andmesubjektil õigus tutvuda tema kohta kogutud andmetega. Samuti tuleneb andmesubjekti õigus tutvuda tema kohta kogutud andmetega isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklist 15.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil hinnata, kas andmetele juurdepääsu piirang oli proportsionaalne ja põhjendatud ning kas juurdepääsupiirang on nõuetekohaselt põhjendatud ja vormistatud vastavalt AvTS § 35 nõuetele.

Täiendavalt märgib vaide esitaja, et on esitanud PPA-le teabenõuded (sh 30.03.2026 algne päring ja 21.04.2026 ametlik taotlus), milles esitati konkreetne nõue väljastada asjassepuutuvad infosüsteemi logiväljavõtted (PKIS/POLIS) ja andmebaasi päringute täpsed ajatemplid seoses 29.03.2026 toimunud ametniku tegevusega.

PPA vastas 27.04.2026 kirjaga nr 1.3-1/207-15, kuid jättis logiväljavõtete nõudele sisuliselt vastamata, viidates vaid varasemalt väljastatud materjalidele. PPA ei väljastanud nõutud teavet ega vormistanud nõuetekohast ja motiveeritud keeldumise otsust (haldusakti) vastavalt AvTS-i ja HMS-i nõuetele.

Vaide esitaja leiab, et teabenõudele sisuline vastamata jätmine ja motiveerimata keeldumine viitab otsesele AvTS ja IKÜM art 15 nõuete rikkumisele, mis vajab kontrollimist.

Vaide esitaja märgib vaides, et on nõudnud PPA-lt 28.03.2026 ja 29.03.2026 piiripunkti turvakaamerate salvestiste säilitamist ja esitamist, kuna need kujutasid endast olulisi tõendeid ametniku tegevuse hindamiseks. 24.04.2026 toimunud videomaterjalidega tutvumisel selgus ja fikseeriti PPA esindaja Xxxxx Xxxxxxxx allkirjastatud protokollis ametlikult asjaolu, et 28.03.2026 videosalvestis on täielikult puudu ning 29.03.2026 videosalvestis katkes (hangus) neli korda, sealjuures salvestuse katkestused esinesid kirjeldatud sündmuse ajavahemikul.

Vaide esitaja leiab, et PPA kui vastutav töötleja on kohustatud tagama isikuandmete (sh

videosalvestiste) tervikluse ja kättesaadavuse. Tõendite (videosalvestiste) puudumine või tehniline rikkumine olukorras, kus kodanik on esitanud kaebuse ja nõudnud nende säilitamist, võib viidata puudustele andmete säilitamise või turvameetmete rakendamisel. See asjaolu võib viidata võimalikele isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 5 lõike 1 punkti f (terviklus ja konfidentsiaalsus) ning artikli 32 (töötlemise turvalisus) nõuete võimalikule rikkumisele ning palub seda põhjalikult hinnata.

Vaide esitaja palub Andmekaitse Inspektsioonil:
1. Hinnata, kas PPA tegevus ametniku 01.04.2026 ettekande kinni katmisel oli avaldajate suhtes õiguspärane, proportsionaalne ja AvTS § 35 sätetega kooskõlas. Palume kohustada PPA-d uuesti hindama juurdepääsupiirangu põhjendatust ja väljastama teabe ulatuses, mis ei kuulu seaduslikult piiratud teabe hulka.
2. Hinnata PPA poolt teabenõude täitmata jätmist PKIS/POLIS infosüsteemide päringu osas, kontrollida vastavate logide olemasolu ja säilitamist ning andmete tervikluse, kättesaadavuse ja töötlemise jälgitavuse tagamist ning kohustada PPA-d andma konkreetne ja seaduslik vastus nimetatud päringule.
3. Alustada riiklikku järelevalvemenetlust PPA Narva piiripunkti videovalvesüsteemide andmekaitse ja andmeturbe nõuete täitmise osas seoses 28.03.2026 ja 29.03.2026 videosalvestiste puudumise ja katkestustega

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

PPA selgituste kohaselt ei ole PPA-l vaide esitaja poolt 21.04.2026 teabenõudes soovitud haldustoimiku detailset sisukorda ega tunnistajate /pealtnägijate küsitlusprotokolle, mida on PPA kaebajale/vaide esitajale ka selgitanud, millised olid PPA tegevused kaebuse kontrollimisel (PPA kiri 17.04.2026 nr 1.3-1/207-9 ja 27.04.2026 nr 1.3-1/207- 15). Seletuskiri on võetud ainult intsidendiga seotud ametnikult ning teistelt ametnikelt ettekandeid, seletuskirju võetud ei ole ega raporteid koostatud.

PPA selgituste kohaselt kasutab PPA piiriületusel „Piirikontrolli infosüsteemi“, mille pidamist reguleerib siseministri 20.12.2007 määrus nr 83 “Piirikontrolli andmekogu põhimäärus“. Passikontrollis sisestab piirivalvur andmed sellesse infosüsteemi ja selle infosüsteemi kaudu tehakse igal piiriületusel automaatpäringud infosüsteemidesse, mis on loetletud eelnimetatud põhimääruse § 10^1 lg-s 2. Vastavast infosüsteemist ei nähtu dokumentide ametniku valduses olemise kestus. Kaebaja/vaide esitaja nõudis asjassepuutuvaid infosüsteemi logiväljavõtteid, mis kinnitavad dokumendi ametniku valduses olemise tegelikku kestust. Selliseid logisid PPA-l ei ole. PPA kinnitas vaide esitajale kirjaga 27.04.2026 nr 1.3-1/207-15, et kaebajale on väljastatud kõik materjalid, millele tal on olnud õigus ligi pääseda.

Piiripunktis kaamerate kasutamise õiguslik alus on riigipiiri seaduse § 95 . Täiendavalt on PPA-l peadirektori 16.12.2020 käskkirjaga nr 1.1-1/123 kehtestatud „Videofailide infosüsteemi pidamise kord“, kus on üldsõnaliselt kirjeldatud kasutajaõigused, järelevalve ja logide säilitamine. Videosalvestisi säilitatakse 90 päeva. PPA-lt taotles kaebaja/vaide esitaja oma 11.04.2026 kirjaga, et talle väljastataks videosalvestis perioodist **29.03.2026 kl 08:10-08:30**, mida PPA ka tegi, eemaldades videost need osad, millele ei ole kaebajal õigus ligi pääseda vastavalt avaliku teabe seaduse § 14 lg 2, § 23 lg 1 p 1 ja § 35 lg 1 p 12 alusel (PPA kiri kaebajale 17.04.2026 nr 1.3-1/207-9). Kaebaja „intsident“ oli PPA ametniku vestlus temaga terminalis ning see osa oli kaebajale tutvustatud.

Seoses kaamerasalvestiste tutvustamisega on PPA selgitanud, et salvestist tutvustati vaide esitajale tema poolt soovitud ulatuses**,** s.o 29.03.2026 ajavahemikul 8:10-8:30, kus oli peal vestlus piirivalvuriga, kelle peale ta kaebas. Videokaamerad salvestavad automaatselt liikumise peale. Kui liikumine kaamera jaoks puudub, lõpeb automaatselt ka salvestamine. Sellest tulenevalt on ka videos hetkelised hangumised. Videofailide infosüsteemis on võimalik sundida

kaamerat ka 100% salvestama, kuid seda ei saa teha tagantjärele.

Lisaks on PPA selgitanud, et PPA-l ei ole sisekontrolli või menetleja koostatud kokkuvõtteid, memosid või muud asutusesisest kirjavahetust, mida vaide esitaja soovis oma 21.04.2026 teabenõudes.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele ja vaide ese

1. Tulenevalt AvTS § 3 lõikest 1 on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiad asutuse valduses olevatest dokumentidest. AvTS § 3 lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on sätestatud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadusetes.

2. Tulenevalt AvTS § 45 lg-st 1 teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel ning IKS § 56 lg 1 alusel isikuandmete kaitse seaduses ja Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud nõuete täitmise üle. Andmekaitse Inspektsioon ei teosta järelevalvet HMS-is sätestatud nõuete täitmise üle, sh seda, kas ja millised dokumente tuleb koostada ja kas need vastavad vormininõuetele. Siinkohal peab Andmekaitse Inspektsioon siiski vajalikuks vaide esitajale selgitada, et teabenõuetele vastamise puhul on tegemist haldustoiminguga, mitte haldusaktiga.

3. Antud juhul puudub vaidlus selles, et PPA kui riigiasutus on teabevaldjaks AvTS § 5 lg 1 p 1 mõistes ning nii 11.04.2026 kui 21.04.2026 pöördumised sisaldavad muuhulgas ka teabenõuet.

4. AvTS § 9 lõike 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

5. Vaides palus vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonil hinnata kolme punkti;

a) kas Talle väljastatud ettekandes oli piirang kehtestatud õiguspäraselt;
b) kas teabenõude täitmata jätmine PKIS/POLIS infosüsteemide päringu osas oli õiguspärane ning kontrollida vastavate logide olemasolu ja säilitamist ning andmete tervikluse, kättesaadavuse ja töötlemise jälgitavuse tagamist ning kohustada PPA-d andma konkreetne ja seaduslik vastus nimetatud päringule
c) kontrollida 28.03.2026 ja 29.03.2026 videosalvestiste tutvustamist nõuetele vastavust seoses osalise puudumise ja katkestustega.

Seega on käesoleva vaide esemeks eeltoodud punktides soovitud teabe nõuetekohaselt väljastamata jätmine ning keeldumise korral keeldumise nõuetekohaselt põhjendamata jätmine.

Teabenõude täitmine
11.04.2026 teabenõue

6. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb AvTS §-ist 6, mille kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe

saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-is sätestatud korras (AvTS § 7).

7. Seaduse kohaselt tuleb teabenõuet täites teabevaldajal kas väljastada küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas (AvTS § 17 ja § 38 lg 2) või keelduda teabenõude täitmisest mõnel AvTS §-s 23 nimetatud alusel. Keeldumist tuleb ka põhjendada.

8. 11.04.2026 pöördumise teabenõude osas palus vaide esitaja väljastada kontrolli läbiviimise kokkuvõtte, ametniku seletuskirja ning võimaldada vaide esitajal tutvuda videosalvestisega **29.03.2026 kell 8:10-8:30** või väljastada nende koopiad (vajadusel kolmandate isikute näod hägustades). Samuti palus vaide esitaja esitada videosalvestiste ülevaatuse protokolli või muu asjakohase dokumentatsiooni.

9. Seega oli PPA-l kohustus kas eeltoodud dokumendid väljastada või kui kõiki soovitud dokumente/teavet ei olnud, siis keelduda nende väljastamisest. Edastatud dokumentidest ning PPA 17.04.2026 vastusest nähtub, et vaide esitajale väljastati teabenõudes soovitud piirivalvuri ettekanne osas, mis ei sisaldanud piiranguga andmeid. Soovitud videosalvestisega tutvumiseks paluti vaide esitajal Narva piiripunktiga kokku leppida.

10. Vaide esitaja märgib, et 24.04.2026 toimunud videomaterjalidega tutvumisel selgus, et 28.03.2026 videosalvestis on täielikult puudu ning 29.03.2026 videosalvestis katkes (hangus) neli korda, sealjuures salvestuse katkestused esinesid kirjeldatud sündmuse ajavahemikul.

11. Siinkoha selgitab Andmekaitse Inspektsioon vaide esitajale, et vaides saab vaidlustada üksnes seda osa teabe väljastamata jätmisest, mida on varasemalt teabenõudes küsitud. Kuna 11.04.2026 teabenõudes küsiti salvestust ainult 29.03.2026 sündmuste kohta, mida vaide esitajale ka tutvustati, siis jätab inspektsioon käesolevas vaides tähelepanuta 28.03.2026 videosalvestuse tutvustamata jätmise, kuna teabenõudest ei nähtu, et seda oleks teabenõude korras küsitud. Juhul kui seda sooviti näha kohapeal (24.06.2026) tutvumise käigus, siis ei saa vaide esitaja eeldada, et seda oleks võimalik koheselt tutvustada enne küsitud video läbi vaatamist, kuna seal peal võivad olla ka kolmandad isikud, kelle andmetele vaide esitajal juurdepääsuõigus puudub.

12. Mis aga puudutab vaide esitaja väidet, et salvestus vahepeal hangus, siis PPA selgituste kohaselt on *videokaamerad seadistatud selliselt, et videokaamerad salvestavad automaatselt liikumise peale. Kui liikumine kaamera jaoks puudub, lõpeb automaatselt ka salvestamine. Sellest tulenevalt on ka videos hetkelised hangumised. Videofailide infosüsteemis on võimalik sundida kaamerat ka 100% salvestama, kuid seda ei saa teha tagantjärele.*

13. Eeltoodust saab Andmekaitse Inspektsioon aru selliselt, et vaide esitajale tutvustati tema poolt 29.03 2026 salvestist ulatuses nagu see on olemas (salvestunud) ja kujul kus on näha vaide esitaja ja temaga vestelnud ametnik. Antud juhul pole inspektsioonil PPA selgituste alusel põhjust ka kahelda, et mingid lõigud oleksid salvestusest eemaldatud. Kuna Andmekaitse Inspektsioon saab kontrollida ainult seda, kas olemasolev teave on väljastatud, kuid inspektsiooni pädevusse ei kuulu kontrolli teostamine kasutatavate tehniliste lahenduste üle. Samuti ei ole võimalik väljastada ka videot osas, mida vahepeal ei ole salvestatud. Ehk siis inspektsioonile arusaadavalt on vaide esitajale tutvustatud salvestust ulatuses nagu see PPA-l olemas on. Eeltoodust tulenevalt loeb inspektsioon salvestuse tutvustamise nõude nõuetekohaselt täidetuks.

14. Vaide esitaja palus ka kontrollida teabenõude vastusena väljastatud ettekandes kinnikaetud andmete põhjendatust. Tulenevalt IKÜM art 15 lg-st 1 on igaühel õigus saada ainult enda ja ka oma alaealise lapse kohta käivaid andmeid, kelle eestkostjaks ta on. Täisealiste pereliikmete andmeid õigus nõuda ei ole. Avaliku teabe seaduse alusel on õigus saada teavet ulatuses, millele piirangud ei kohaldu. See kui isik on ka haldusmenetluse osaline, ei tähenda see seda, et isikul oleks õigus saada ka kõiki piiranguga andmeid, sh teiste isikuandmeid.

15. Kuna teabenõude esitajaks on vaide esitaja ning ettekandes on kinni kaetud teise füüsilise isiku nimi, on ettekande sisust siiski aru saadav, kelle nimi on kinni kaetud. Ehk siis inspektsioonile arusaadavalt on vaide esitajale arusaadav/tuvastav, kelle andmed on ettekandes kinni kaetud. Seega jääb inspektsioonile arusaamatuks vaide esitaja väide, et kinni kaetud tekstiosa varjab ametniku selgitusi intsidendi asjaolude kohta, mis teeb võimatuks ametniku väidete kontrollimise ja avaldajate õiguste efektiivse kaitse. Vastavalt isikuandmete kaitse seadusele ja avaliku teabe seadusele on andmesubjektil õigus tutvuda tema kohta kogutud andmetega. Samuti tuleneb andmesubjekti õigus tutvuda tema kohta kogutud andmetega isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklist 15.

16. Andmekaitse Inspektsioon nõustub vaide esitajaga selles, et vaide esitajale on õigus saada enda kohta käivaid andmeid, kuid mitte teiste isikute andmeid. Samuti on isikul, kelle andmed on kinni kaetud õigus vaidlustada oma andmete avalikustamist kolmandatele isikutele. Seega on kolmanda isiku andmetele piirangu kehtestamine AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel põhjendatud.

17. Lisaks on ettekandes ja digiallkirja lehel kinni kaetud ka ettekande koostaja nimi ja ametikoht. Tulenevalt politsei ja piirivalve seaduse § 4 lg-st 5 on piiranguga teabeks ka riigipiiri valvamise teenistuskohtade koosseis ja isikkoosesis, mis ei kuulu avalikustamisele. Kuigi vaide esitajale on piirivalvuri nimi teada, siis dokumendist koopia väljastamisel kaob PPA-l kontroll dokumendi üle, kellele ja kus seda võidakse avalikusta. Seega on ettekandest koopia väljastamisel selle koostanud ametniku andmed kaetud kinni õiguspäraselt ja ulatuses, mille on kohustus piirangud kehtestada. Kuna teabenõudjaks oli vaide esitaja ning käesolev vaie ei puuduta vaide esitaja esindaja õigusi (kuna edastatud materjalidest ei nähtu, et vaide esitaja oleks teabenõuet esitanud), siis ei saa vaide esitaja esindaja siin oma õigustele tugineda.

21.04.2026 esitatud teabenõue

18. 21.04.2026 teabenõudes palus vaide esitaja väljastada erinevat teavet ja dokumente, sh ka a*sjassepuutuvad infosüsteemi logiväljavõtted (sh dokumendi kontrollimise ja andmebaasi päringute täpsed ajatemplid 29.03.2026 sündmuste kohta), mis kinnitavad dokumendi ametniku valduses olemise tegelikku kestust. IKÜM artikli 15 alusel on mul õigus saada täielik ülevaade minu isikuandmete töötlemisest, sealhulgas andmete allikatest, töötlemise eesmärkidest ning kõigist vastuvõtjatest.*

19. 24.04.2026 vastas PPA vaide esitaja 21.04.2026 teabenõudele keeldudes teabe väljastamisest põhjendusega, et *materjalid, millele on taotlejal olnud õigus ligi pääseda vastavalt avaliku teabe seadusele on Teile väljastatud PPA kirjaga 17.04.2026 nr 1.3-1/207-9. Lisaks on PPA Teile Narva piiripunktis 24.04.2026 tutvustanud Teie kaebust puudutavat videomaterjali (PPA pakkumine tutvumiseks 22.04.2026 nr 1.3-1/207-12; Teie kinnitus 22.04.2026, mis on PPAs registreeritud 23.04.2026 nr 1.3-1/207-14).*

20. Kuna vaides on vaide esitaja palunud kontrollida ainult logide väljastamata jätmise õiguspärasust ning PPA vastusest inspektsioonile nähtub, et PPA-l teisi vaide esitaja

poolt soovitud dokumente ei ole, siis inspektsioon teiste dokumentide väljastamisest keeldumise osas eraldi hinnangut ei anna, kuna see ei ole vaide ese.

21. Siinkohal juhib Andmekaitse Inspektsioon kõigepealt PPA tähelepanu sellele, et kui täiendavast teabenõudest nähtub, et vaide esitajale ei ole eelmistest teabenõude vastusest olnud arusaadav, millise menetlusega on olnud tegemist ja millised dokumendid teabevaldajal on ja milliseid ei ole, siis saa pidada teabenõuet nõuetekohaselt täidetuks ainult viitamisega eelmisele vastusele. Seega ei olnud 27.04.2026 vastusest arusaadav, kas PPA-l kõiki soovitud dokumente ei ole või ei ole vaide esitajal neile juurdepääsuõigust.

22. Kui teabevaldajal kõiki vaide esitaja poolt soovitud dokumente ei ole, siis tuleb seda selgelt ka vaide esitajale öelda. Aktsepteeritav ei ole kui mõne soovitud dokumendi osas ei väljastata dokumenti ega keelduta selle väljastamisest. Ehk siis seadus ei anna võimalust jätta mingi soovitud teabe osas lihtsalt vastamata.

23. Kuna vaide esitaja on 27.04.2026 teabenõude vastuse osas vaidlustanud ainult logide küsimisele vastamata/väljastamata jätmise ja muus osas ei ole nõudeid esitanud, siis käsitleb inspektsioon käesolevas vaideotsuses ainult vaide esitaja poolt soovitud logide küsimist.

24. 21.04.2026 teabenõudes palus vaide esitaja *edastada asjasse puutuva infosüsteemi logiväljavõtted (sh dokumendi kontrollimise ja andmebaasi päringute täpsed ajatemplid 29.03.2026 sündmuste kohta), mis kinnitavad dokumendi ametniku valduses olemise tegelikku kestust. Vaide esitaja leiab, et IKÜM artikli 15 alusel on tal õigus saada täielik ülevaade tema isikuandmete töötlemisest, sealhulgas andmete allikatest, töötlemise eesmärkidest ning kõigist vastuvõtjatest.* Eeltoodud teabe osas PPA teavet ei väljastanud ega ka keeldunud teabe väljastamisest.

25. Vastuses Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele selgitas PPA, et *kaebaja/ vaide esitaja nõudis asjassepuutuvaid infosüsteemi logiväljavõtteid, mis kinnitavad dokumendi ametniku valduses olemise tegelikku kestust. Selliseid logisid PPA-l ei ole*.

26. Andmekaitse Inspektsioon ei saa siin võtta seisukohta, kuidas PPA oleks pidanud vaide esitaja soovist/teabenõudest aru saama, st kas sooviti ainut selliseid logiväljavõtteid, millest nähtuks dokumentide ametniku valduses olemine või ka logiväljavõtteid, milliseid päringuid dokumentide kontrollimisel tehti. Siiski juhib Andmekaitse Inspektsioon siinkohal poolte tähelepanu sellele, et nii teabenõuete esitamisel kui neile vastamisel, on mõlemal poolel nii õigused kui kohustused. Seega peab ka teabenõue olema võimalikult täpne ja üheselt arusaadav. Siin ei saa teabenõudja eeldada, et teabevaldaja peaks oskama ära arvata, millist teavet teabenõudja soovis, kui see ei ole teabenõudest üheselt arusaadav.

27. Samas juhib inspektsioon ka PPA tähelepanu sellele, et kui teabevaldajale ei ole täpselt arusaadav, millist teavet teabenõudja soovis, siis tulenevalt AvTS § 15 lg-st 2 ja 4 on teabevaldajal teabenõudja abistamise kohustus ning kui teabenõudest ei selgu, millisel viisil või millist teavet teabenõudja soovib, peab teabevaldaja teabenõude täpsustamiseks võtma teabenõudjaga ühendust. Siin ei saa Andmekaitse Inspektsioon järelevalveasutusena vahendada poolete nõudeid ja seisukohti.

28. Kuna PPA ei ole 27.04.2026 teabenõude vastuses vaide esitajale selgitanud, miks ta vaide esitajale tema poolt soovitud logisid ei väljasta, siis tuleb PPA-l selles osas vaide esitaja teabenõue uuesti läbi vaadata ning kas väljastada soovitud logid (kui need olemas) või keelduda logide väljastamisest kui PPA-l vaide esitaja poolt soovitud

logisid ei ole või ei ole vaide esitajal õigus neid saada. Keeldumise korral tuleb keeldumist ka põhjendada /AvTS §23 lg 3). Juhul kui PPA-l ei ole arusaadav, milliseid logisid vaide esitaja soovis, siis tuleb PPA-l teabenõude täpsustamiseks võtta vaide esitajaga ühendust (AvTS § 15 lg 4).

29. Vaide esitaja on ka vaides märkinud, et *PPA vastas 27.04.2026 kirjaga nr 1.3-1/207-15, kuid jättis logiväljavõtete nõudele sisuliselt vastamata, viidates vaid varasemalt väljastatud materjalidele. PPA ei väljastanud nõutud teavet ega vormistanud nõuetekohast ja motiveeritud keeldumise otsust (haldusakti) vastavalt AvTS-i ja HMS-i nõuetele.*

30. Nagu juba eelpool selgitatud, siis ei ole teabenõudele vastamise puhul tegemist haldusaktiga vaid tegemist on haldustoiminguga, mis on vormivaba. Eeltoodu ei tähenda siiski seda, et kui teabe väljastamisest keeldutakse, et seda ei tuleks põhjendada. Tulenevalt AvTS § 23 lg-st 3 teabe väljastamisest keeldumise korral seda küll teabenõudjale arusaadavalt põhjendada, kuid teabenõudele vastamisele ei kohaldu HMS-st tulenevad haldusaktile kehtivad vorminõuded.

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel